

Punkt i protokollet PR 64/2026 rd

Plenum

Torsdag 11.6.2026 kl. 16.00—23.04

11. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av rubriken för 9 kap. och av 61 § i tullagen

Regeringens proposition RP 28/2026 rd
Utskottets betänkande FvUB 11/2026 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 11 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger förvaltningsutskottets betänkande FvUB 11/2026 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget.

Utskottets ordförande, ledamot Peltokangas presenterar ärendet för oss.

Debatt

22.23 **Mauri Peltokangas ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutoksia tullilain tiedoksiantoa koskevaan sääntelyyn. Tarkoituksena on saattaa Tullin tiedoksiantomenettely vastaamaan nykyistä digitaalista toimintaympäristöä.

Tulli toimittaa vuosittain noin 26 miljoonaa asiakirjan tiedoksiantoa, joista lähes kaikki toteutetaan jo nykyisin sähköistä menettelyä käyttäen, noin 99,88 prosenttia. Sähköinen tiedoksianto on siis Tullissa erittäin kattavasti käytössä.

Eduskunta on maaliskuussa 2026 hyväksynyt sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevan lainsäädännön, joka mahdollistaa sen, että viranomaisen tiedoksiannot lähetetään ensisijaisesti sähköisesti niille hallinnon asiakkaille, joille se on mahdollista. Tämä lainsäädäntö on tullut voimaan 14.4. kuluvaan vuotta.

Valiokunta tähdentää, että tiedoksiantomenettely on keskeinen osa hallintoasian käsittelyä. Edellä mainittua sähköistä tiedoksiantoa koskevaa ja muuta yleissääntelyä sovelletaan myös Tullissa. Ehdotettu tullilain tiedoksiantoa koskeva sääntely on näin ollen erityislainsäädäntöä mainittuun yleislainsäädäntöön nähden. Saadun selvityksen mukaan Tullin tiedoksiantoa koskeva erityissääntely on tarpeen muun muassa sen vuoksi, että Tullin asiakaskunta saadaan mahdollisimman kattavasti sähköisen tiedoksiannon piiriin. Selvästi suurin osa Tullin asiakkaista on yrityksiä. Tullia koskevan erityissääntelyn tarve johtuu myös osin Euroopan unionin tullilainsäädännön vaatimuksiin perustuvasta tietojärjestelmäratkaisusta.

Ehdotettu tullilainsäätely on osin päällekkäistä yleislainsäädännön kanssa. Lisäksi yleislainsäädännön ja ehdotetun erityislainsäädännön muodostama sääntelykokonaisuus voi olla hallinnon asiakkaan näkökulmasta vaikeaselkoinen. Hallintovaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että sähköistä tiedoksiantoa koskeva sääntely on mahdollisimman selkeää ja johdonmukaista.

Punkt i protokollet PR 64/2026 rd

Valiokunta ehdottaa lakiehdotukseen muutoksia, joilla selkeytetään erityisesti sen suhdetta yleislainsäädäntöön. Valiokunta puoltaakin lakiehdotuksen hyväksymistä näin muutettuna. Mietintöön jätettiin yksi vastalause. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen.

22.26 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Tämä esitys saattaa paperilla näyttää tekniseltä, mutta todellisuudessa se liittyy keskeisesti Suomen turvallisuuteen. Tullin työ ei ole vain hallinnollista päätöksentekoa vaan tärkeä osa koko maan rajaturvallisuutta, rikostorjuntaa ja huoltovarmuutta. Sen vuoksi Tullin tiedoksiantomenettelyjen on toimittava yhtä varmasti kuin rajavalvonnan itsensä. Tullin toiminnan perusta on jo pitkään ollut sähköinen. Valtaosa päätöksistä ja asiakirjoista kulkee digitaalisesti, ja kansainvälinen kauppa toimii nykyään tavalla, jossa paperi ei enää pysy vauhdissa mukana. Tällaisessa ympäristössä vanhentunut tiedoksiantolainsäädäntö ei ole vain epäkäytännöllinen vaan voi muodostaa myös riskin, jota ei voi sallia.

Arvoisa puhemies! Sähköinen tiedoksianto ei ole mukavuuspalvelu. Se on keino varmistaa, että tieto kulkee nopeasti ja jäljitettävästi ja turvallisesti. Digitaalinen tiedoksianto vähentää riskiä siitä, että asiakirjat päätyvät väärin käsiin, katoavat matkalla tai viivästyvät tavalla, joka aiheuttaa vahinkoa. Tämä esitys selkeyttää näitä prosesseja ja tuo ne nykypäivään tavalla, joka tukee koko tullitoiminnan luotettavuutta.

Myös hallintovaliokunta päätyi selkeyttämään esitystä hyvin muutoksin, minkä myötä se on nyt entistä parempi. Kun asiakirjat tulevat sähköisesti, ne eivät ole riippuvaisia postinkulusta tai siitä, missä henkilö fyysisesti oleskelee ja asuu. Tämä on erityisen tärkeää tilanteissa, joissa päätöksiin liittyy velvoitteita tai määräaikoja. Tullin tehtäviin kuuluu myös sellaisia ratkaisuja, jotka edellyttävät nopeaa reagointia, ja siksi on olennaista, että tieto saavuttaa vastaanottajan ilman viiveitä. Sähköinen tiedoksianto tekee tämän mahdolliseksi. Tulli valvoo sekä turvallisuutta että taloudellista laillisuutta. On oikein, että lainsäädäntö tukee tämän tärkeän työn tekemistä.

Arvoisa puhemies! Kuten muissakin hallitusohjelman mukaisissa sähköistämistä koskevissa esityksissä, myös tässä on huomioitu ne ihmiset, joille sähköinen asiointi ei ole luontevaa. Tämä on tärkeää yhdenvertaisuuden ja oikeusturvan kannalta. Kokonaisuus rakentuu niin, että digikykyisille sähköinen asiointi on ensisijaista mutta ei pakollista, ja samalla paperinen tiedoksianto on edelleen käytettävissä silloin, kun se on tarpeen. Tällainen joustavuus on osa modernia turvallisuusajattelua. Järjestelmän pitää olla vahva, mutta sen pitää tunnistaa myös eri käyttäjäryhmien tarpeet.

Arvoisa puhemies! Ennen kaikkea tämä lakiesitys vahvistaa Tullin kykyä toimia tehokkaasti ja luotettavasti tilanteessa, jossa kansainvälinen tavaraliikenne, rikostorjunta ja rajaturvallisuus ovat kiinteästi sidoksissa digitaalisiin järjestelmiin. Kun tiedoksianto toimii nopeasti ja läpinäkyvästi, koko valvontaketju vahvistuu. Siksi pidän esitystä välttämättömänä. Se parantaa sekä viranomaisen toimintakykyä että kansalaisten oikeusturvaa, mutta samalla se vahvistaa Suomen kokonaisturvallisuutta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 28/2026 rd enligt betänkan-
det. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.